

מועצה מקומית כאוכב אבו אלהיגא

אגף רישוי עסקים

מדיניות אכיפה ברישוי עסקים

רקע

1. המועצה המקומית כאוכב אבו אלהיגא מונה כ- 4,000 תושבים .
2. כיום פועלים בשטחי המועצה כ-86 עסקים טעוני רישוי לפי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013. מיפוי עסקים שהסתיים במהלך 2021 מצא כי כמעט כל העסקים בכפר פועלים ללא רישיון עסק, כאשר הם אף לא נדרשו מעולם ע"י המועצה להסדרת רישיון עסק.
3. כפועל יוצא מהאמור כמובן גם לא ננקטו עד כה פעולות אכיפה בתחום רישוי העסקים במועצה, ולאור כך עסקים רבים (חדשים וותיקים) לא פעלו להסדרת פעילותם. לאור כך ולצורך תחילת פעילות אכיפה מסודרת ומקיפה, הוחלט על כתיבת מסמך מדיניות אכיפה אשר יתווה את השיקולים המנחים בעבודת הפיקוח והאכיפה בנושא רישוי עסקים, במטרה להביא לצמצום משמעותי של הפער בנושא הרישוי.
4. רישוי עסקים הוא אחד מתחומי הליבה החשובים בעשייתה של הרשות המקומית. פעילות עסקית היא מנוע צמיחה התורם לכלכלת האזור, לפרנסת התושבים ולקידום המשק. רישוי העסקים תכליתו להבטיח את השמירה על שלום הציבור, בטיחותו ובריאותו, למנוע מפגעים ולקדם את איכות חיי התושבים. הפעלת עסק טעון רישוי ללא רישיון היא עבירה על החוק שבצידה ענישה פלילית (צווים, קנסות ואף מאסר).

מדיניות זו תובא לאישור מליאת המועצה .

עקרונות מדיניות האכיפה

5. מדיניות האכיפה מטרתה ליצור אחידות, שקיפות ושוויוניות באכיפה.
6. מדיניות אכיפה ברורה יוצרת וודאות לבעלי העסקים ולמי שמעוניין לפתוח עסק, היא מסייעת לבעלי העסקים לכלכל את צעדיהם ולפעול בהתאם לחוק .
7. מתוך הבנה כי כל העסקים במועצה פועלים ללא רישיון מחד, וכי משאבי המועצה מוגבלים מאידך, נדרש לקבוע סדרי עדיפויות באכיפה .

8. סדרי העדיפויות שלהלן נקבעו בהתבסס על המטרות והתכליות העומדות בבסיס דיני רישוי עסקים ובהתחשב בתמונת העסקים טעוני הרישוי במרחב המועצה .

9. מדיניות האכיפה מחייבת את גורמי הפיקוח, אולם על התובע להפעיל בכל מקרה ומקרה שיקול דעת עצמאי ופרטני לפי הנחיות הפרקליטות והיועץ המשפטי לממשלה.

אכיפה בעדיפות גבוהה

10. אכיפה בעדיפות גבוהה פירושה מתן קדימות לטיפול בעסקים אלה, ובמקרים המתאימים – קרי, סכנה ממשית או חשש משמעותי לפגיעה בציבור בשים לב למטרות הרישוי – הוצאת צו הפסקה מינהלי לפי סעיף 20 לחוק לסגירת העסק (בכפוף לזכות טיעון, למעט חריגים) .

11. עדיפות גבוהה באכיפה תינתן במקרים הבאים:

- 11.1 עסקים בעלי פוטנציאל מסוכנות גבוה:
  - 11.1.1 פריטים 2.1 ב, 2.1 ג – גז – אחסונו, מכירתו וחלוקתו
  - 11.1.2 פריטים 2.2 א, 2.1 ז – תחנות תדלוק בדלק ומילוי גז .
  - 11.1.3 פריט 7.9 – אולם או גן לשמחות ולאירועים שזה עיקר עיסוקו .
  - 11.1.4 פריט 9.1 – כלי נשק ותחמושת .
  - 11.1.5 פריטים 10.10, 10.11 – חומרים מסוכנים, חומרי נפץ .
  - 11.1.6 פריט 10.14 א – מוצרים בעלי מרכיב מתכתי – ייצורם, עיבודם, יציקתם, ציפויים, ניקויים, צביעתם .
- 11.2 עסקים בעלי פוטנציאל גבוה לסיכון תברואתי :
  - 11.2.1 פריט 4.2 – בתי אוכל [מעל 50 איש]
  - 11.2.2 פריט 4.4 – ייצור מזון מן החי
  - 11.2.3 פריט 4.6 – מפעלי מזון .
  - 11.2.4 פריט 4.7 ג – אטליז .
  - 11.2.5 פריט 4.7 ד – מרכול עם טיפול במזון .
- 11.3 הפרת צווים מנהליים או שיפוטניים .
- 11.4 עסק חדש (פחות מ-18 חודשים) – ללא קשר למידת המסוכנות .
- 11.5 מקרים אחרים אשר בהם, לפי נסיבות העניין, לפי שיקול דעת מנהלת מחלקת רישוי וקידום עסקים ובהתייעצות עם התובעת, ראוי לטפל בעדיפות גבוהה .

אכיפה בעדיפות בינונית

12. אכיפה בעדיפות בינונית פירושה אכיפה בהתאם לתכנית העבודה השנתית של מחלקת רישוי וקידום עסקים ומחלקת הפיקוח .

13. הוצאת **צו למניעת פעולות** (הכנה לפתיחת עסק או ניהולו) לפי סעיף 22א לחוק תבוצע במקרים הבאים (בכפוף לזכות טיעון):

- 13.1 פריט 4.6 – מפעלי מזון .
  - 13.2 פריטים 6.9 א , 6.9 ב – רוכלות מזון ורוכלות בעסק אחר הטעון רישוי, אם היא פועלת בניגוד לתנאי רישיון העסק
  - 13.3 פריט 7.9 – אולם או גן לשמחות ולאירועים שזה עיקר עיסוקו
  - 13.4 כל עסק המשתלט על שטחים ומבנים ציבוריים שלא כדין
14. הוצאת **צו הפסקה שיפוטי** (ללא כתב אישום) לפי סעיף 22ב לחוק, או **צו סגירה שיפוטי במקביל להגשת כתב אישום** לפי סעיף 17 לחוק, תבוצע כאשר שוכנעה התובעת כי ניתן להוציא לעסקים אלה רישיון, אולם בעלי העסקים אינם פועלים להוצאת רישיון, וכי לא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. הבחירה בין שני ההליכים תיעשה לפי המבחנים שנקבעו בפסיקה. הפעולה תבוצע במקרים הבאים :

- 14.1 עסקים בעלי פוטנציאל מסוכנות גבוה :
  - 14.1.1 פריטים 2.1 ב, 2.1 ג -- גז – אחסונו, מכירתו וחלוקתו .
  - 14.1.2 פריטים 2.2 א, 2.1 ז – תחנות תדלוק בדלק ומילוי גז
  - 14.1.3 פריט 4.8 – עסק למכירת משקאות משכרים לצריכה במקום
  - 14.1.4 פריט 9.1 – כלי נשק ותחמושת
  - 14.1.5 פריטים 10.10, 10.11 – חומרים מסוכנים, חומרי נפץ.
- 14.2 עסקים בעלי פוטנציאל גבוה לסיכון תברואתי – אם חסר להם אישור משרד הבריאות או אישור כבאות :
  - 14.2.1 פריט 4.2 – בתי אוכל [מעל 50 איש] .
  - 14.2.2 פריט 4.4 – ייצור מזון מן החי
  - 14.2.3 פריט 4.6 – מפעלי מזון .
  - 14.2.4 פריט 4.7 ג – אטליז .
  - 14.2.5 פריט 4.7 ד – מרכול עם טיפול במזון.
- 14.3 עסקים קולטי קהל רב – אם חסר להם אישור משטרה או אישור כבאות:
  - 14.3.1 פריט 4.2 – בתי אוכל [מעל 50 איש].
  - 14.3.2 פריט 4.7 ד – מרכול עם טיפול במזון.
  - 14.3.3 פריט 6.8 א – קניון
  - 14.3.4 פריט 7.4 א – בריכות
  - 14.3.5 פריט 7.9 – אולם או גן לשמחות ולאירועים שזה עיקר עיסוקו
  - 14.3.6 עסקים עתירי שטח ברמת סיכון אש 4-5 .

- 14.4 עסקים המייצרים מפגע סביבתי – אם חסר להם אישור איכות סביבה :
- 14.4.1 פריט 5.1 – אשפה ופסולת, למעט חומרים מסוכנים .
- 14.4.2 פריט 5.3 – שפכים וקולחין
- 14.4.3 פריט 8.7 ב – פירוק חלקים משומשים מכלי רכב
- 14.4.4 פריט 10.7 – מפעלים לחומרי גלם לבנייה.

15. הגשת **כתב אישום** לפי סעיף 14 ובקשת **צו סגירה** לפי סעיף 16 לחוק במסגרת גזר הדין רלבנטית לכל סוגי העסקים טעוני הרישוי הפועלים ללא רשיון עסק. העדיפות לטיפול בעסקים אלה תיקבע בהתאם לקריטריונים הבאים :

- 15.1 מידת המסוכנות הגלומה בעסק (לשלום הציבור, בטיחותו ובריאותו, ולאיכות הסביבה) – ככל שהעסק יותר מסוכן, כך יקבל עדיפות גבוהה יותר באכיפה.
- 15.2 מידת המורכבות בהסדרת העסק – ככל שהליך הרישוי הנדרש פשוט יותר ובעל העסק אינו משתף עמו פעולה, כך יקבל עדיפות גבוהה יותר באכיפה
- 15.3 נסיבות מיוחדות של העסק כגון אופיו, גודלו, הנראות שלו, משך העיסוק בו, התנהלותו של בעל העסק ופעולות שנקט להסדרת העסק, וכיוצ"ב

• רצ"ב טבלה מרכזת של אמצעי האכיפה העיקריים הקבועים בחוק.

סוג הצו	צו הפסקה מינהלי	צו הפסקה שיפוטי	צו סגירה עם כ"א	צו במסגרת גז"ד	סוג הצו
הסעיף בחוק	סעיף 20	סעיף 22ב	סעיף 17	סעיף 16	הסעיף בחוק
נותן הצו	ראש הרשות	בית משפט	בית משפט	בית משפט	נותן הצו
תנאים למתן הצו	<p>1. יסוד סביר להניח כי "עסק חדש" – נפתח לפני פחות מ-18 חודשים, פועל ללא רשיון או היתר -א- 2. "עסק מסוכן" – מקום סכנה ממשית או חשש משמעותי לפגיעה בציבור, בשים לב למסורות הרישוי, פועל ללא רשיון או היתר או בניגוד לתנאים או התקנות</p>	<p>1. יסוד סביר להניח כי עסק טעון רישוי פועל לשימוש במבנים, בחצרים או במקרקעין לצורך ניהול עסק טעון רישוי: 1. בלישניו רשיון, היתר זמני או מזורז -א- 2. בסטיה מרשיון או מהיתר</p>	<p>1. ללא רשיון, היתר זמני או מזורז -א- 2. בניגוד לתנאים -א- 3. בניגוד לתקנות</p>	<p>הנאשם הרשע בעבירה על סעיף 14 לחוק, או עבירה על הוראות בחיקוק אחר הקובעות כללים בדבר עיסוק בעסק טעון רישוי</p>	תנאים למתן הצו
בסיס לצו	דו"ח פיקוח ובו פרטי העסק. לציון אם "עסק חדש".	ראיות לכאורה (סיכוי סביר להרשעה) נדרש אישור פרקליטות;	ראיות לכאורה (סיכוי סביר להרשעה) אין	ראיות לכאורה (סיכוי סביר להרשעה) אין	בסיס לצו
חובת היוועצות	עם התובעת או היועצת המשפטית. במקרים דחופים ניתן לקיים עד 3 ימים לאחר מתן הצו.				חובת היוועצות
פרטים בצו	מיקום המקרקעין, העובדות בבסיס הצו, אישור על קיום חובת היוועצות, פרטים על הזכות לבקש ביטול הצו, פרטים על אופן התקשרות עם נותן הצו.	להימנע מפעולה באותו מקום במבנים, בחצרים או במקרקעין	להפסיק את העיסוק בעסק, בין בסגירת החצרים ובין בכל דרך אחרת הנראית לו בנסיבות העניין כדי להביא להפסקה של ממש בעיסוק	כמו צו לפי סעיף 16	פרטים בצו
דרך ההמצאה	כמו כתב בי-דן בהליך אזרחי.	כפי שקבע בית המשפט.	כפי שקבע בית המשפט.		דרך ההמצאה
מועד ביצוע הצו	עסק חדש – בתוך 15 ימים. עסק חדש שיש בו סכנה לבריאות הציבור, בטיחותו או בטחונו, מטוּרד ממש לציבור או נזק ממשי לסביבה – באופן מיידי. עסק מסוכן – מייד, או עד 15 יום.				מועד ביצוע הצו
תוקף הצו	30 ימים מיום נתינתו. ניתן להאריך בבמ"ש (סעיף 21).	כפי שקבע בית המשפט.	כפי שקבע בית המשפט.	עד לביטול כ"א, זיכוי סופי, גרד"ן, או מועד קודם אחר שקבע בית המשפט.	תוקף הצו